

Spis treści

Tabela chronologiczna	9
Wprowadzenie. Mur na granicy pustkowia	11
Część 1 Budowniczkowie i barbarzyńcy	25
W kolebce cywilizacji. Budowniczkowie murów u zarania dziejów	27
Starożytny Bliski Wschód, 2500–500 p.n.e.	
Budować czy nie budować?	47
Grecja, 600–338 p.n.e.	
Krzyki bólu i smutku	63
Chiny, 214 r. p.n.e.	
Murarze i wojownicy. Życie poza murami	80
Eurazja, 2000 p.n.e. – 1800 n.e.	
Część 2 Epoka murów obronnych	93
Prolog. Wrota Aleksandra	97
Ponadczasowy folklor	
Mury łączą Eurazję	102
Chiny i Azja Środkowa, ok. 100 rok p.n.e.	
Mury Hadriana	116
Cesarstwo Rzymskie, 117–138 n.e.	
Raj utracony.	128
Cesarstwo Rzymskie, ok. 300 roku	

Bezbronni we własnych murach	143
Cesarstwo Rzymskie i Cesarstwo Bizantyńskie, 400–600 rok n.e.	
Cykliczność murów i despotyzmu	163
Chiny, lata 280–1600	
Mury i apokalipsa	181
Azja Zachodnia i Środkowa, 500–1300 n.e.	
Część 3 Świat w okresie przejściowym	199
Straszliwa bombardacja	201
Konstantynopol, 1453 rok	
Poza granicą cywilizacji	217
Irlandia, Szkocja i Cesarstwo Rosyjskie, 1494–1800	
Fort Złamanego Serca	229
Ameryka Południowa, Środkowa i Północna, czasy prehistoryczne – 1800 rok	
Część 4 Zderzenie symboli	243
Ostatnie bitwy	245
Chiny i Francja, 1933–1940	
O niebo lepszy niż wojna	260
Berlin, 1961–1989	
Epilog. „Kochaj swojego sąsiada, ale nie wycinaj żywopłotu” ...	284
Planeta Ziemia, 1990 do dziś	
Podziękowania	308
Przypisy	310
Indeks	332